

JEGYZŐKÖNYV

A Magyar Köztársaság területén élő szlovén nemzeti kisebbség és a Szlovén Köztársaság területén élő magyar nemzeti közösség különjogainak biztosításáról szóló egyezmény figyelemmel kísérésére összehívott Magyar-Szlovén Kisebbségi Vegyes Bizottság XV. üléséről

I.

Bevezetés

A Magyar-Szlovén Kisebbségi Vegyes Bizottság (a továbbiakban: KVB) 2015. november 18-án tartotta ülését Lendván. 2015. november 17-én a két ország küldöttsége megtekintette a Rába-vidéki szlovén nemzetiség és a muravidéki magyarság intézményeit. A magyar küldöttséget Kalmár Ferenc, a Külgazdasági és Külügyminisztérium Magyarország szomszédságpolitikájának fejlesztéséért felelős miniszteri biztosa, a szlovén küldöttséget Gorazd Žmavc, a Szlovén Köztársaság határon túl és a diaszpórában élő szlovénekért felelős kormányhivatal minisztere, a KVB társelnökei vezették.

A KVB a Magyar Köztársaságban élő szlovén nemzeti kisebbség és a Szlovén Köztársaságban élő magyar nemzeti közösség különjogainak biztosításáról szóló Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) alapelveit és rendelkezéseit szem előtt tartva a két országban élő magyar és szlovén nemzetiség időszerű kérdéseinek áttekintése során az alábbiakat Alapítja meg:

- A KVB nagyra értékeli a Magyarország és a Szlovén Köztársaság közötti, két évtizedes múltra visszatekintő eredményes együttműködést a nemzeti kisebbségi jogvédelem területén.
- A KVB üdvözli, hogy a magyar és a szlovén kormányfő 2015. november 6-i informális találkozásán a Magyarországon élő őshonos szlovén nemzetiséget és a Szlovén Köztársaságban élő őshonos magyar nemzeti közösséget a kétoldalú kapcsolatok pilléreiként ismerték el.
- A KVB fontosnak tartja, hogy a 2016. januárjában megrendezésére kerülő magyar-szlovén kormányzati csúcstalálkozón egyeztetésre kerüljenek azok

a gazdasági és infrastrukturális beruházások, amelyek meghatározóak a közös határ két oldalán élő magyar és szlovén közösségek jövője szempontjából is.

- A KVB elismeri, hogy a két érintett közösség saját gazdasági és kulturális elképzelései megvalósításával hozzájárul az egész régió fejlődéséhez, ami rámutat az őshonos nemzeti közösségek pozitív szerepére a közös európai térben.
- Megelégedettséggel nyugtázzák, hogy a kölcsönös bizalmon, a megértésen és a párbeszédén alapuló baráti kapcsolatok lehetővé tették a nemzeti kisebbségeket érintő lényegi kérdéseknek a kormányközi kisebbségi bizottság keretén belüli nyílt és őszinte légkörben történő – az esetek többségében eredményes – megvitatását.
- A KVB megállapítja, hogy a Szlovén Köztársaság Alkotmánya 8o. cikkelye 3. bekezdésének értelmében a Szlovén Parlamentben minden alkalommal a magyar nemzeti közösség egy képviselőjét is megválasztják. A KVB üdvözlö, hogy a 2014. évi országgyűlési választások alkalmával a szlovén nemzetiség is megválasztotta országgyűlési szósólóját.
- A KVB üdvözlö, hogy 2014. január 10-én a magyar és a szlovén miniszterelnök átadta a Kétvölgy és Felsőszölnök közötti közutat.
- A két nemzeti közösség fennmaradása szempontjából fontosnak tartja az anyanyelven folyó hitélet biztosítását.
- A KVB üdvözlö, hogy a Rába-vidéki szlovének rönkhúzása, mint megörzendő érték, 2015 szeptemberében felkerült az UNESCO Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére.
- A Szlovén Köztársaság és Magyarország Kormánya jóváhagyta a KVB 2013. október 2-án, Szentgotthárdon megtartott XIV. ülésének jegyzőkönyvének ajánlásait.

A Bizottság üdvözlö a KVB korábbi ülésein elfogadott ajánlások teljesítésében elért sikereket. Megállapítja ugyanakkor, hogy az ajánlások egy részének teljesítése még nem történt meg, illetve megvalósításuk folyamatban van. A Bizott-

ság felkéri a két kormányt, hogy törekedjen a korábbi, illetve a jelen, XV. ülés jegyzőkönyvébe foglalt ajánlások mielőbbi teljesítésére.

II.

A felek, miután kölcsönösen tájékoztatták egymást a Kisebbségi Vegyes Bizottság legutóbbi ülése ajánlásainak megvalósulásáról, az alábbi ajánlások fenntartásában állapodtak meg:

1. A KVB üdvözli a Társadalmi Megújulás Operatív Program (TÁMOP) keretén belül megvalósuló, a Nemzetiségi tanulók nevelésének és oktatásának segítése II. tárgyú projektet, amelynek vezető partnere az apátistvánfalvai kétnyelvű általános iskola, valamint számít a projekt sikeres megvalósításának befejezésére.
2. A KVB megállapítja, hogy a Szlovén Köztársaságban az olasz és a magyar nemzeti közösségről szóló törvény a Szlovén Köztársaság Kormánya 2015-ös évi Normatív munkatervébe került besorolásra, hogy a törvénytervezet munkaváltozata elkészült, és ennek kidolgozásában a magyar nemzeti közösség is közreműködik.

A KVB javasolja a szlovén félnek, hogy tekintse át azokat a törvényi kereteket és lehetőségeket, amelyek lehetővé teszik a magyar községi nemzeti önkormányzati közösségek közvetlen finanszírozását.

3. A KVB megállapítja, hogy a két ország kormánya, 2009. november 27-ei, második találkozásán elfogadott közös nyilatkozatában kötelezettséget vállalt a kétnyelvű területek közigazgatási dolgozói továbbképzésében történő további együttműködésre.

A KVB mindkét félnek javasolja, hogy biztosítsa a kiemelt munkahelyeken dolgozó közalkalmazottak nemzetiségi nyelven történő továbbképzését, és azt mindkét oldalon a nemzetiségi közösség országos önkormányzataival egyeztetve valósítsa meg.

4. A KVB javasolja a magyar Félnek, hogy az Országos Szlovén Önkormányzat által fenntartott nevelési-oktatási intézmények zavartalan működése érdekében továbbra is gondoskodjon a köznevelési szerződés keretében

nyújtott kiegészítő támogatás folyamatos biztosításáról. Ennek érdekében javasolja a magyar félnek, hogy a köznevelési szerződés hosszabb időre, lehetőség szerint öt évre kerüljön megkötésre, illetve a lejáró köznevelési szerződés megújítására mindig a hatályvesztést megelőző hónapban kerüljön sor.

5. A KVB továbbra is szorgalmazza a magyar-szlovén Oktatási, Tudományos és Kulturális Együttműködési Program mielőbbi aláírását, amely rendezi az egymás országába kiküldött nyelvi pedagógiai szaktanácsadók, anyaországi vendégtanárok és pedagógiai, óvodai asszisztensek küldésének, fogadásának részletes feltételeit.
6. A KVB üdvözli a Szlovénia-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Program jóváhagyását, amely lehetővé teszi közös fejlesztések, együttműködések, partnerségek és stratégiai projektek összekapcsolását. A KVB javasolja a feleknek, hogy a 2014-2020 közötti európai pénzügyi perspektíva figyelembevételével törekedjenek arra, hogy a nemzetiségi önkormányzatok, civil szervezetek és intézmények a határ menti együttműködés keretében fenntartható együttműködések tudjanak kialakítani, és az uniós fejlesztésű projektekben számukra is biztosított legyen az önrész és az előfinanszírozás lehetősége.
7. A KVB üdvözli Magyarország és a Szlovén Köztársaság közötti közúti kapcsolatok átfogó fejlesztésére vonatkozó szándéknyilatkozat aláírását, amely alapján az aláírók a 2014-2020-as időszakban hat, a szakértői csoport által azonosított közúti kapcsolatot kívánnak létrehozni a két ország között.

A KVB javasolja a feleknek, hogy a projektlista esetleges frissítése során a továbbiakban is vegyék figyelembe a két érintett nemzeti közösség véleményét.

8. A KVB mindkét félnek javasolja, hogy segítse elő a 2014-2020 közötti európai uniós finanszírozási keretből, illetve a saját költségvetéséből a szlovéniai *Népújság* és a magyarországi *Porabje* lapok közös ifjúsági mellékletének kiadását.
9. A KVB üdvözli, hogy Magyarország 2014. február 4-én konzuli irodát nyitott Lendván. A KVB javasolja a magyar félnek a Lendvai Konzuli Iroda főkonzulátussá minősítését.

10. A KVB javasolja, hogy a Ljubljanoi Nemzetiségi Kutatóintézet és a magyarországi szlovének szervezetei (Országos Szlovén Önkormányzat, Magyarországi Szlovének Szövetsége, szlovén nemzetiségi szószóló) készítsenek elő egy együttműködési megállapodás tervezetét a kutatási lehetőségek feltérképezésére és dolgozzák ki a kivitelezés feltételeit.

A KVB javasolja a szlovén félnek, hogy a meglévő lendvai kutatási infrastruktúra keretén belül, a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség véleményének figyelembe vételével, biztosítsa a kutatási tevékenység zavartalan működésének lehetőségeit.

11. A KVB megállapítja, hogy a Szlovén Köztársaság pályázatok alapján ösztöndíját biztosít a magyar nemzeti közösség tagjai részére is. A KVB kéri a szlovén felet, hogy az ösztöndíjpályázat kiírása és az elbírálás kritériumrendszerének kialakítása során vegye figyelembe a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség javaslatait.

A KVB üdvözli, hogy a magyar állam által a középiskolások számára biztosított nemzetiségi tanulmányi ösztöndíjban részesülők között 2013-tól folyamatosan szlovén nemzetiségi diákok is vannak.

12. A KVB javasolja a kétoldalú kulturális örökségvédelmi szakmai kapcsolatok felújítását, valamint közös szlovén-magyar szakmai program kidolgozását az épített kulturális örökség, így pl. a lendvai vár és a szentgotthárdi ciszterci kolostor kutatására, ápolására és megőrzésére, bevonva a két nemzetiségi közösség képviselőit.

A KVB mindkét félnek javasolja, hogy a közös célok elérése érdekében folyadjanak európai forrásokért, amelyek között a Szlovénia-Magyarország határon átnyúló operatív programok által nyújtott lehetőségek is szerepelnek.

13. A KVB javasolja a magyar félnek, hogy hosszútávon is biztosítsa a Szentgotthárdon lévő Szlovén Kulturális és Információs Központ kulturális és nonprofit tevékenységének támogatását.
14. A KVB üdvözli, hogy a szlovén fél elkészítette a Szlovén Köztársaságban élő olasz és magyar nemzeti közösség tagjai nemzetiségi és nyelvi megha-

tározásáról szóló stratégiát, és javasolja a szlovén félnek, hogy kísérelje figyelemmel annak megvalósítását.

A KVB javasolja továbbá mindkét félnek egy olyan projekt kidolgozását, amely lehetővé tenné a Muravidék településein élő magyarok nemzeti és nyelvi hovatartozásáról a kérdőíves felméréssel történő adatfelvételt.

15. A KVB javasolja a magyar félnek a Radio Monošter zavartalan működéséhez szükséges támogatás fenntartását és műszaki fejlesztési igényeinek biztosítását.
16. A KVB szorgalmazza a magyar félnél a szentgotthárdi Móra Ferenc Városi Könyvtár és Múzeum Pável Ágoston Helytörténeti és Szlovén Nemzetiségi Gyűjteménye, mint a szlovén nemzetiség bázismúzeuma működéséhez szükséges források fenntartását.

A KVB üdvözli a szlovén fél nyitottságát, hogy megoldást találjon a Lendvai Könyvtár és a lendvai Galéria-Múzeum központi magyar nemzetiségi státusának rendezésére a szlovén rendelkezésekkel összhangban.

17. A KVB megállapítja, hogy a DIFER („Magyar nyelv, mint második nyelv külső differenciálása a Lendvai Kétnyelvű Középiskolában”) és az HOP „Egyidejű írás- és olvasástanítás magyar és szlovén nyelven a kétnyelvű általános iskolában” című kísérleti projekt sikeresen lezajlott.

A KVB megállapítja és üdvözli, hogy a kísérleti projektek lezárulta után is az abban biztosított lehetőségeket alkalmazzák.

KVB javasolja a szlovén félnek, vizsgálja meg annak lehetőségét, hogy a kísérleti projektek lezárultát követően is biztosítsa ezen lehetőségeknek a kétnyelvű oktatási rendszerbe történő beépülését Muravidéken.¹

18. A KVB javasolja a magyar félnek, vizsgálja meg annak lehetőségét, hogyan tud állami ösztöndíjas hallgatók számára betölthető kapacitást biztosítani a szlovén nemzetiségű hallgatóknak a Nyugat-Magyarországi Egyetem ke-

¹ A jegyzőkönyv szlovén változatában ez a mondat a 18. pont alatt szerepel.

retében működő, szombathelyi Savaria Egyetemi Központ Szlovén Nyelv és Irodalom Intézeti Tanszékén és a budapesti ELTE-n.

A KVB továbbra is javasolja a feleknek évfolyamonként egy beiratkozott hallgató (magyar és szlovén nyelv tanulása) esetén is a tanulmányi lehetőségek feltételeinek megvizsgálását.

A KVB mindkét félnek javasolja, hogy továbbra is tegye lehetővé az anyanyelv ingyenes tanulását az egyetemek nappali tagozatos hallgatói számára.

19. A KVB a továbbiakban is javasolja a feleknek a nemzetiségileg vegyesen lakott térség úthálózatának minőségi javítását, felújítását és karbantartását a két nemzetiségi közösség javaslatai figyelembe vételével.
20. A KVB továbbra is javasolja mindkét félnek a két országban folyó akkreditált pedagógiai továbbképzés kölcsönös elismerését és a pedagógusok minősítési rendszerébe történő bevonását.

A KVB javasolja, hogy a szlovén fél a továbbiakban is – és megfelelő időbeni ütemezéssel – biztosítsa a Rába-vidéki kétnyelvű iskolák tanításon kívüli szlovén anyanyelvi kulturális tevékenységének finanszírozását (szlovén mentorok, illetve csoportvezetők).

21. A KVB javasolja a magyar félnek, hogy az eddigi gyakorlatnak megfelelően továbbra is biztosítsa a muravidéki kétnyelvű iskoláknak az iskolán kívüli magyar anyanyelvi kulturális tevékenység finanszírozását (magyar mentorok, illetve csoportvezetők).
22. A KVB ismételten javasolja mindkét félnek, hogy vizsgálja meg annak lehetőségét, hogy a két nemzeti közösség tagjai számára a határ mindkét oldalán biztosítsa a gazdasági alapot megteremtő rendszer kialakítását az európai uniós források bevonásával is.

A KVB javasolja a feleknek, hogy segítsék elő a két térség gazdasági fejlődésének alapját képező ipari-mezőgazdasági-idegenforgalmi vállalkozásoknak a térségben történő telepítését állami segítséggel.

A KVB javasolja a feleknek, hogy támogassák a két ország közötti EGTC-k kialakítását, működését a határ két oldalán a két őshonos nemzeti közösség szervezeteinek (Országos Szlovén Önkormányzat, Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség) bevonásával.

23. A KVB javasolja a feleknek, hogy vizsgálják meg a Magyarországi Szlovének Szövetsége és Szentgotthárd város önkormányzatának bevonásával egy galéria létrehozásának lehetőségét Szentgotthárd központjában.
24. A KVB üdvözli a nemzetiségek részére biztosított magyarországi és szlovéniai támogatás növekedését, és mindkét félnek javasolja, hogy folyamatosan biztosítsák a nemzetiségek támogatásának legalább jelenlegi szintjét.
25. A KVB ajánlja a feleknek, hogy vizsgálják meg az önkéntes és/vagy kötelező továbbképzések anyanyelven történő biztosításának a lehetőségét a mura-vidéki magyar és a Rába-vidéki szlovén gazdák számára.
26. A KVB üdvözli a Magyar-Szlovén, Szlovén-Magyar Nagyszótár készítését és javasolja a munkacsoportoknak a tevékenység folytatását.

III.

A KVB az alábbi új ajánlások elfogadásában állapodott meg:

1. A KVB javasolja a feleknek európai uniós források lehívásával a határ két oldalán élő őshonos nemzeti közösségek oktatási, kulturális, turisztikai projektjeinek megvalósítását.
2. A KVB javasolja a feleknek, hogy vizsgálják meg, milyen módon tudják a Szentgotthárdon működő Szlovén Kulturális és Információs Központ felújításához szükséges forrásokat egyenlő arányban 2016-ban biztosítani.²
3. A KVB üdvözli a Rába-vidéki Ifjúsági Egyesület létrejöttét és javasolja a feleknek a szervezet programjainak pályázat útján és lehetőségeik keretein belül történő támogatását.

² A jegyzőkönyv szlovén változatában még az alábbi mondat is szerepel: „A KVB megállapítja, hogy a szentgotthárdi Szlovén Kulturális-információs Központ finanszírozását többnyire a szlovén fél biztosította.” Ez a jegyzőkönyv magyar nyelvű változatából hiányzik.

4. A KVB javasolja mindkét félnek, hogy vizsgálja meg a Beltinci-Lendva-Rédics vasúti összeköttetés visszaállítására vonatkozó megvalósíthatósági tanulmány készítésének, valamint a Muraszombat (Mačkovci) Szentgott-hárd vasúti kapcsolat létesítésének lehetőségét.
5. A KVB javasolja a feleknek, hogy vizsgálják meg a TV és rádió tudósítók kölcsönös küldésének lehetőségét egymás országába.
6. A KVB javasolja a magyar félnek, hogy vizsgálja meg a multimédiás kulturális intézmény továbbfejlesztését a szlovén nemzeti közösség részére.
7. A KVB javasolja a magyar félnek vizsgálja meg a rábavidéki mozgókönyvtár támogatásának lehetőségét.
8. A KVB javasolja a feleknek, vizsgálja meg európai vagy hazai források biztosításának lehetőségét a Rába-vidéki és a muravidéki kétnyelvű oktatás színvonalának emelése érdekében és ennek részeként a Rába-vidéki és muravidéki kétnyelvű iskolák pedagógusai nyelvi kompetenciáinak továbbfejlesztését célzó projekt megvalósítását a két érintett nemzetiségi közösség igényeinek megfelelően.
9. A KVB ösztönzi mindkét felet a Rába-vidék és a Muravidék kétnyelvű iskoláiban tanító pedagógusok nyelvi és szakmai továbbképzésére. Felkéri az illetékes szakértőket, hogy erről készítsenek javaslatokat.
10. A KVB javasolja a magyar félnek, hogy azokon a területeken, ahol a Rába-vidéki szlovén nemzetiség él – a települési önkormányzatok ösztönözésével – biztosítsa a látható kétnyelvűséget, hasonlóan a muravidéki magyarság által lakott települések gyakorlatához.
11. A KVB üdvözlözi, hogy a szlovén fél a 2016-2017-es szlovén költségvetésben biztosította az őshonos magyar és olasz nemzeti közösség gazdasági alapjának létrehozásához szükséges forrásokat.
12. A KVB javasolja a szlovén félnek, hogy az MMÖNK-val közösen találja meg a megfelelő módot a két nemzeti közösségnek szánt források elosztására.

13. A KVB javasolja a feleknek, hogy vizsgálják meg lendvai székhellyel egy középiskolai kollégium létrehozásának lehetőségét.

HATÁROZATOK

A Felek megállapodnak abban, hogy következő ülésüket 2016-ban, Magyarországon tartják, és ezen az egyes területek bemutatják az ajánlások végrehajtása során elért eredményeiket, a megvalósítás során esetlegesen felmerülő akadályokat, valamint a további tevékenységek ütemezésére és forrásainak biztosítására vonatkozó terveiket.

A jegyzőkönyv két példányban készült, magyar és szlovén nyelven. Mindkét változat egyaránt hiteles.

Lendva, 2015. november 18.

Kalmár Ferenc
a Vegyes Bizottság
Magyar Tagozatának elnöke

Gorazd Žmavc
a Vegyes Bizottság
Szlovén Tagozatának elnöke